

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

(NAAC ACCREDITED)

**NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY,
JALGAON**

SYLLABUS FOR S.Y.B.A.

SEMESTER PATTERN

POLITICAL SCIENCE

&

PUBLIC ADMINISTRATION

(WITH EFFECT FROM JUNE 2014)

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

POLITICAL SCIENCE

(With Effect from June 2014)

Total Marks-40

Periods - 52

For Political Science (Semester III)

General Paper POL 231(A - G2)	Socio - Political Movements in Maharashtra
General Paper OPT POL 231(B - G2)	Political Thoughts of Mahatma Gandhi
Special Paper POL 232 (SPL - I)	Modern Political Ideologies
Special Paper POL 233 (SPL - II)	Indian Political Thought

For Political science (semester IV)

General Paper POL 241 (A - G2)	Administration of Maharashtra
General Paper OPT POL 241(B - G2)	Political Thought of Vinoba Bhave
Special Paper POL 242 (SPL - I)	Modern Political Ideologies
Special Paper POL 243 (SPL - II)	Indian Political Thought

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

POLITICAL SCIENCE

(With Effect from June 2014)

Total Marks-40

Periods - 52

FOR POLITICAL SCIENCE

Old Syllabus Semester III (With Effect from June 2010)	New Syllabus Semester III (With Effect from June 2014)
General Paper Pol.231 (A)(G-2) Indian Political Thought	General Paper <u>Pol. 231(A) (G-2)</u> Socio - Political Movements in Maharashtra
General Paper <u>Pol. 231(B)(G-2)</u> Gandhian Political Thought	General Paper <u>Pol. 23(B)(G-2)</u> Political Thought of Mahatma Gandhi
Special Paper <u>Pol. 232 (S-1)</u> Modern Political Ideologies	Special Paper <u>Pol. 232 (S-1)</u> Modern Political Ideologies
Special Paper <u>Pol. 233 (S-2)</u> Political Development and Administration of Maharashtra	Special Paper <u>Pol. 233 (S-2)</u> Indian Political Thought

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

POLITICAL SCIENCE

(With Effect from June 2014)

Total Marks-40

Periods - 52

FOR POLITICAL SCIENCE

Old Syllabus Semester IV (With Effect from June 2010)	New Syllabus Semester IV (With Effect from June 2014)
General Paper <u>Pol. 241(A)(G-2)</u> Indian Political Thought	General Paper <u>Pol. 241(A) (G-2)</u> Administration of Maharashtra
General Paper <u>Pol.241(B) (G-2)</u> Gandhian Political Thought	General Paper <u>Pol. 241(B) (G-2)</u> Political Thought of Vinobha Bhave
Special Paper-I <u>Pol. 242 (S-1)</u> Modern Political Ideologies	Special Paper-I <u>Pol. 242 (S-1)</u> Modern Political Ideologies
Special Paper-II <u>Pol. 243 (S-2)</u> Political Development and Administration of Maharashtra	Special Paper-II <u>Pol. 243 (S-2)</u> Indian Political Thought

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE (Semester III)
General Paper POL - 231 (A-G2)
Socio - Political Movements in Maharashtra
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester III</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Satyashodhak Movement -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Satyashodhak Movement ➤ Muslim Satyashodhak Movement ➤ Impact and importance of Satyashodhak Movement ➤ Satyashodhak Movement & Today Position 		
Chapter 2 - Dalit Movement -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Historical Background ➤ Dalit Movement before Dr. Ambedkar ➤ Movement in Dr. Ambedkar Age. ➤ Dalit Movement after Dr. Ambedkar ➤ Present position of Dalit Movement 		
Chapter 3 - Samyukta Maharashtra Movement-	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ State Reorganization Committee (i) Dar Commission (ii) Fazal Ali Commission (iii) JVP Committee (iv) Nagpur Treaty ➤ Samyukta Maharashtra Samitee. ➤ Establishment of Maharashtra State. ➤ Importance of Mumbai 		
Chapter 4 - Adivasi Movement -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Historical Background ➤ Origin, Objectives and Evolution ➤ Issues of Advasi Development ➤ Remedies - - i) Efforts at Govt. level <li style="padding-left: 40px;">ii) Efforts at NGO. level ➤ Adivasi Movement Today 		

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE (Semester IV)
General Paper POL - 241 (A-G2)
Administration of Maharashtra
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - An introduction to Maharashtra - <ul style="list-style-type: none"> ➤ Background of Maharashtra - Historical, Geographical & Social ➤ Silent features of Administration of Maharashtra ➤ Structural Administration of Division and District ➤ Structure and Functions of State Secretary ➤ Role of Chief Secretary of State 	13	10
Chapter 2 - District Administration - <ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Importance, objectives & functions ➤ District Collector – powers, functions, position and role ➤ Law and order – Principles, Methods and Agencies ➤ District Police Superintendent - Role, powers & functions 	13	10
Chapter 3 - Rural Local Administration - <ul style="list-style-type: none"> ➤ Panchayati Raj Institutions - Organization, power, functions and Finance <li style="padding-left: 40px;">(i) Gram Panchayat - Role of Gram Sevak, Gram Sabha. <li style="padding-left: 40px;">(ii) Panchayat Samiti - Role of Block Development Officer ➤ Zilla Parishad - Role of Chief Executive officer ➤ 73rd Amendment and Role of women in local self Govt. 	13	10
Chapter 4 - Urban Local Administration <ul style="list-style-type: none"> ➤ Urban Local Institutions - organization, power, Functions & finance <li style="padding-left: 40px;">(i) Municipality - Role of Chief Officer <li style="padding-left: 40px;">(ii) Municipal Corporation - Role of Commissioner ➤ Other Urban Local Self Institutions ➤ 74th Amendment & role of women in Urban local self gov't. 	13	10

Reference Book

1. Indian Administration :- Avasthi & Avasthi
2. Indian Administration :- N. Jayapalan
3. Indian Administration :- Ashok Chanda
4. Social Reformers of Maharashtra :- Y.D. Phadake

5. Dalit Movement in India :- Jogdand Pralhad
6. Farmers Movement in India :- M.V. Nadkarni
7. Politics in Maharashtra :- Thakkar Usha & Kulkarni Mangesh
8. Indian Administration :- S.R. Maheshwari, Orient Longman
९. महाराष्ट्रातील सामाजिक - राजकीय चळवळी व प्रशासन :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगांव, आवृत्ती - २०१४.
१०. कामगार चळवळीचा इतिहास :- द्वा. भ. कर्णिक
११. मुस्लिम समस्या स्वरूप व उपाय :- हमीद दलवाई
१२. शेतकरी संघटना, विचार व कार्यपध्दती :- शरद जोशी
१३. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. के. आर. बंग, विद्या बुक पब्लिशर्स
१४. महाराष्ट्र शासन :- डॉ. नंदकुमार नाईक, विद्या बुक पब्लिशर्स
१५. महाराष्ट्र शासन आणि राजकारण :- प्रा. के. एस. भिवसनकर
१६. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. चि. ग. घांगरेकर, विद्या प्रकाशन, नागपूर
१७. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. व्ही. के. सलगरे, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
१८. महाराष्ट्र शासन आणि जिल्हा प्रशासन :- प्रा. सतिष ठोंबरे, विद्याभारती प्रकाशन, लातूर
१९. महाराष्ट्राचे राजकारण : राजकीय प्रक्रियेचे स्थानिक संदर्भ :- संपा. सुहास पळशीकर, नितीन बिरमल प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२०. आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण :- व. म. सिरसीकर, कॉन्टीनेंटल प्रका. पुणे
२१. महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास :- नलिनी पंडीत, ग्रंथाली, पुणे
२२. महाराष्ट्राचे शासन व राजकारण :- विलास पाटील, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
२३. महाराष्ट्र राज्याची संघटना :- डॉ. सुर्यकांत गडकरी
२४. जिल्हा प्रशासन :- डॉ. अर्जुनराव दर्शनकार
२५. भारतीय संविधान (भाग १, भाग २) :- डॉ. डी. एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव
२६. महाराष्ट्राचा सामाजिक व राजकीय विकास :- डॉ. शुभांगी राठी, साहित्य सेवा प्रकाशन, औरंगाबाद.
२७. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र :- य. दि. फडके

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE Optional Paper (Semester III)
General Paper OPT POL - 231 (B-G2)
Political Thought of Mahatma Gandhi
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester III</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Gandhi's Concept of - ➤ Satya and Ahimsa ➤ Theory of Satyagraha	13	10
Chapter 2 - Gandhi's Interpretation on Religion - ➤ Spiritulization of Politics ➤ Religion and Politics ➤ Communal Harmony & Unity ➤ Ends and Means	13	10
Chapter 3 - Gandhi's Thought on State - ➤ Village self sufficiency and Gram Rajya ➤ Trusteeship ➤ Ideal Society ➤ Gandhi's Views on (i) Woman (ii) Education	13	10
Chapter 4 - Gandhi's Views on - ➤ Capitalism and Civilization ➤ Doctrine of Aparigrah ➤ Swadeshi and Swarajya ➤ Internationalism	13	10

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE Optional Paper (Semester IV)
General Paper OPT POL - 241 (B-G2)
Political Thought of Vinobha Bhave
(With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Vinoba Bhave's Thoughts on - <ul style="list-style-type: none">➤ Bhoodan➤ Buddhidan➤ Gramdan➤ Shramdan➤ Sampattidan➤ Jeevandan	13	10
Chapter 2 - Vinoba's Thoughts on - <ul style="list-style-type: none">➤ Communism➤ Religion	13	10
Chapter 3 - Vinoba Bhave as Gandhian Anarchist- <ul style="list-style-type: none">➤ Decentralisation of Power➤ Partyless Democracy	13	10
Chapter 4 - Ideal Society - <ul style="list-style-type: none">➤ Supremacy of emphasis on moral values➤ Criticism of Vinoba Bhave's Philosophy	13	10

Reference Book

1. An Autobiography :- M. K. Gandhi, Navjivan Ahmadabad
2. The Story of my experiments with truth :- M. K. Gandhi
3. Hind Swaraj :- M. K. Gandhi, Navjivan
4. Hindu Dharma :- M. K. Gandhi, Navjivan
5. Economic Philosophy of Mahatma Gandhi :- S. S. Gupta, Navjivan
6. Gandhi and his Religion :- P. A. Raju, Navjivan
7. Gandhi on Women :- Pushpa Joshi, Navjivan
8. Gandhian Philosophy of Saryodaya :- S. N. Sinha, Navjivan
9. Gandhian Satyagraha and His Technique :- B. R. Varma, Navjivan
10. Gandhi's Social Philosophy :- B. N. Ganguli, Vikas Pub. Delhi
11. सर्वोदय :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
12. ग्रामस्वराज्य :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
13. मेरे सपनो का भारत :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
14. गांधीजी प्रणीत उद्योग-व्यवसाय :- गंगाधर महाम्बरे
15. गांधी :- नलिनी पंडीत
16. राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, कैलाश प्रकाशन, औरंगाबाद

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE (Semester III)
Special Paper I POL - 232 (S-1)
Modern Political Ideologies
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

<u>Semester III</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Democracy -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Definition, Types, Essential Elements of Democracy ➤ Hindrances of the functioning of Democracy ➤ Conditions for realization of Fully Democracy ➤ Merits & Demerits, Future & Importance of Democracy 		
Chapter 2 - - Nationalism	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Definition, Distinguish between State and Nation ➤ Elements of Nationalism ➤ Progressive & Reactionary Nationalism ➤ Merits & Demerits of Nationalism, Importance ➤ World State 		
Chapter 3 - Democratic Socialism -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Nature & Development ➤ Fundamental Characteristics of Democratic Socialism ➤ (i) Fabianism, (ii) Syndicalism, (iii) Guild Socialism ➤ Evaluation, Achievements , Limitation and Importance 		
Chapter 4 - Environmentalism	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Definition, Nature ➤ Relationship between Human and Nature. ➤ Concept of Environment Pollution ➤ Global Warming ➤ Management and Law of Environment 		

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE (Semester IV)
Special Paper I POL - 242 (S-1)
Modern Political Ideologies
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Marxism -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Scientific Socialism, Dialectical Materialism ➤ Historical Materialism, Theory of Surplus Value ➤ Theory of Class Struggle - <ul style="list-style-type: none"> i) Proletarian Revolution ii) Dictatorship of Proletariat iii) Classless Society iv) Neo Marxism ➤ Criticism on Marxism 		
Chapter 2 - Sarvodaya -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Definition and Nature ➤ Characteristics ➤ Bhudan - Formation and Development ➤ State of Position ➤ Sarvodaya and Communism 		
Chapter 2 - Globalization -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Nature and Features ➤ Process of Globalization ➤ Impact of Globalization ➤ Privatization and Liberalization ➤ Criticism on Globalization 		
Chapter 4 - Feminism -	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Nature ➤ Characteristic & Development ➤ Relation with Political Process ➤ Women's Empowerment - i) Importance of Hindu Code Bill ii) Efforts at Govt. Level iii) Efforts at NGO. Level ➤ Feminism and Today's Position 		

Reference Book

1. Nation and Nationalism :- E. Gellner, Oxford Blackwell
2. The Rise of European Liberalism :- H.J. Lasswel
3. A History of Political Theory :- G.H. Sabine, Oxford
4. Fascism :- M. Kitchen, London Dent, 1979
5. History of Political Theory :- R.S. Caurasia, Atlantic, Delhi
6. राजकीय संकल्पना :- बी. बी. पाटील, फडके प्रकाशन, कोल्हापुर
7. राजकीय सिध्दांतवाद :- प्रा. दि. वा. इन्दापवार, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर
8. राजकीय विचारप्रणाली :- प्राचार्य डॉ. पी. डी. देवरे, डॉ. विसपूते डॉ. निकुंभ प्रशांत, जळगांव
9. आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली :- प्रा. अ. ना. कुलकर्णी, विद्या प्रकाशन, नागपूर
10. राज्यशास्त्राची मुलतत्त्वे :- प्रा. चि. ग. घांगरेकर, श्री. मंगेश, नागपूर
11. राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, कैलाश प्रकाशन, औरंगाबाद
12. आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगाव, आवृत्ती २०१४.

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
POLITICAL SCIENCE Semester III
Special Paper II POL - 233 (S-2)
Indian Political Thought
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

<u>Semester III</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Kautilya ➤ Nature of State ➤ Saptang Theory of State ➤ King and his Administration ➤ Council of Ministers, Judiciary ➤ Mandal Theory ➤ Politics and Morality ➤ Criticism	13	10
Chapter 2 - Raja Rammohan Roy ➤ Pioneer of Indian Renaissance ➤ Social reforms, Religious Reforms ➤ Thoughts on Education ➤ Political Thought, Freedom of Press ➤ Theory of Personal and Political Freedom ➤ Humanism, Criticism	13	10
Chapter 3 - Lokmanya Tilak ➤ Criticism on British Bureaucracy ➤ Thought on Extremism, Militant Nationalism ➤ Views on Social Reforms ➤ Founder of the Indian Nationalism ➤ Views on Swadeshi, Swarajya, ➤ Boycott & National Education ➤ Criticism	13	10
Chapter 4 - Vinayak Damodar Savarkar - ➤ Interpretation of Indian History ➤ Thought of Social Reforms ➤ Militarism, Constitutionalism ➤ Views of Hindu Nationalism ➤ Views on Modernity ➤ Criticism	13	10

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)

POLITICAL SCIENCE Semester IV

Special Paper II POL - 243 (S-2)

Indian Political Thought

(With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Mahatma Gandhi -	13	10
<ul style="list-style-type: none">➤ Truth and Non-violence➤ Satyagraha, Trusteeship➤ Village Self Sufficiency and Gram Rajya➤ Views on Religion and Politics➤ Views on Hind Swaraj➤ Criticism		
Chapter 2 - Dr. B.R. Ambedkar -	13	10
<ul style="list-style-type: none">➤ Thought of Social Reforms➤ Social Democracy, State Socialism➤ Constitutionalism➤ Nation and Nationalism➤ Views on Women➤ Criticism		
Chapter 3 - Jawaharlal Nehru -	13	10
<ul style="list-style-type: none">➤ Thoughts on Social Democracy➤ Democratic Socialism➤ Non-alignment, Principle of Panchsheel➤ Architect of Modern India➤ Religion and Politics➤ Criticism		
Chapter 4 - Maulana Azad -	13	10
<ul style="list-style-type: none">➤ Thoughts on Socialism➤ Social Democracy➤ Views on Religion and Politics➤ Theory of Nationalism➤ Concept of Education➤ Criticism		

Reference Books

1. Indian Political Thought :- Mahajan V.D.
2. Indian Political Thought :- Sudha J.P.
3. Indian Politics from Dadabhai Naoraji to Gandhi :- Karinakaram K.P. Gitanjali Prakashan, New Delhi.
4. Modern Indian Political Thought :- Varma V.P., Laxminarayan Agrawal, Agra
5. Political Thought and Leadership of Lokmanya Tilak :- N.R. Inamdar, Concept Pub. Delhi
6. Indian Political Thinkers :- N. Jayapalan, Atlantic Pub. New Delhi
7. भारतीय राजनैतिक चिंतन :- उर्मिला शर्मा, एस. के. शर्मा, अटलांटिक प्रकाशन, दिल्ली
8. आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत :- आर. एम. गोखले, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे
9. भारतीय राजकीय विचारांचा इतिहास :- डॉ. ना. य. डोळे, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे
10. भारतीय राजकीय विचारवंत :- डॉ. ना. य. डोळे, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
11. आधुनिक भारतातील राजकीय विचार :- भा. ल. भोळे, पिंपळापुरे अॅण्ड कं. नागपुर
12. भारतीय राजकीय विचारवंत :- बी. वाय. कुलकर्णी, विद्याभारती प्रकाशन, लातूर
13. भारतीय राजकीय विचार :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगाव, आवृत्ती २०१४.

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

(NAAC ACCREDITED)

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम

सत्र पध्दत

राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन

अभ्यासक्रम

जून २०१४ पासून लागू

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

जनरल

राज्यशास्त्र

जून २०१४ पासुन

एकुण गुण - ४०

एकुण तासीका - ४८

द्वितीय वर्ष कला

राज्यशास्त्र - जून २०१४ पासुन

राज्यशास्त्र (सत्र III)

जनरल पेपर - POL 231 (A) (G-2)	महाराष्ट्रतील सामाजिक - राजकीय चळवळी
वैकल्पिक जनरल पेपर- POL 231(B)(G-2)	महात्मा गांधींचे राजकीय विचार
स्पेशल पेपर I- POL 232 (S-1)	आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली
स्पेशल पेपर II- POL 233 (S-2)	भारतीय राजकीय विचार

राज्यशास्त्र (सत्र IV)

जनरल पेपर - POL 241 (A) (G2)	महाराष्ट्राचे प्रशासन
वैकल्पिक जनरल पेपर - POL 241(B-G2)	विनोबा भावेंचे राजकीय विचार
स्पेशल पेपर-I POL 242 (SPL-1)	आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली
स्पेशल पेपर - II POL 243 (SPL-2)	भारतीय राजकीय विचार

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

राज्यशास्त्र

जून २०१४ पासुन लागू

एकुण गुण - ४०

एकुण तासीका - ५२

द्वितीय वर्ष कला

जुना अभ्यासक्रम

राज्यशास्त्र (सत्र III)

जून २०१० पासुन लागू

जनरल पेपर - POL 231 (A) (G-2)

भारतीय राजकीय विचार

वैकल्पीक जनरल पेपर- POL 231(B-G2)

गांधीवादी राजकीय विचार

स्पेशल पेपर I- POL 232 (S-I)

आधुनिक राजकीय विचार प्रणाली

स्पेशल पेपर II- POL 233 (S-II)

महाराष्ट्राचा राजकीय विकास आणि प्रशासन -

राज्यशास्त्र (सत्र IV)

जुना अभ्यासक्रम

जनरल पेपर - POL 241 (A) (G-2)

भारतीय राजकीय विचार

वैकल्पीक जनरल पेपर- POL 241(B-G2)

गांधीवादी राजकीय विचार

स्पेशल पेपर I - POL 242 (S-I)

आधुनिक राजकीय विचार प्रणाली

स्पेशल पेपर II - POL 243 (S-II)

महाराष्ट्राचा राजकीय विकास आणि प्रशासन

नवा अभ्यासक्रम

राज्यशास्त्र (सत्र III)

जून २०१४ पासुन लागू

जनरल पेपर - POL 231(A)(G-2)

महाराष्ट्रातील सामाजिक - राजकीय
चळवळी

वैकल्पीक जनरल पेपर-

POL231(B-G2)

महात्मा गांधीचे राजकीय विचार

स्पेशल पेपर I- POL 232 (S-I)

आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली

स्पेशल पेपर II- POL 233 (S-II)

भारतीय राजकीय विचार

राज्यशास्त्र (सत्र IV)

नवा अभ्यासक्रम

जनरल पेपर - POL 241(A)(G-2)

महाराष्ट्राचे प्रशासन

वैकल्पीक जनरल पेपर-

POL241(B-G2)

विनोबा भावेचे राजकीय विचार

स्पेशल पेपर I- POL 242 (S-I)

आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली

स्पेशल पेपर II- POL 243 (S-II)

भारतीय राजकीय विचार

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत III)
जनरल पेपर POL 231 अ (जी-2)
महाराष्ट्रातील सामाजिक - राजकीय चळवळी
जनरल पेपर (जून 2014 पासून लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III		तासिका	गुण
१) सत्यशोधक चळवळ -		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ सत्यशोधक चळवळ ➤ मुस्लीम सत्यशोधक चळवळ ➤ सत्यशोधक चळवळीचे परिणाम आणि महत्व ➤ सत्यशोधक चळवळ आणि सद्यस्थिती 			
२) दलित चळवळ -		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ऐतिहासिक पार्श्वभूमी ➤ डॉ. आंबेडकर यांच्या पूर्वीची दलित चळवळ ➤ डॉ. आंबेडकर यांच्या काळातील चळवळ ➤ डॉ. आंबेडकर यांच्या युगानंतरची दलित चळवळ ➤ दलित चळवळीचे यशापयश 			
३) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ राज्य पुनर्रचना समिती <ul style="list-style-type: none"> १. दार कमिशन २. फाजल अली कमिशन ३. जे.व्ही.पी. समिती ४. नागपूर करार ➤ संयुक्त महाराष्ट्र समिती ➤ महाराष्ट्र राज्याची स्थापना ➤ मुंबईचे महत्व 			
४) आदिवासी चळवळ -		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ऐतिहासिक चळवळ ➤ उदय, उद्दिष्टे आणि मुल्यमापन ➤ आदिवासी विकासाच्या समस्या <ul style="list-style-type: none"> उपाय - १. शासकीय पातळीवरील प्रयत्न २. सामाजिक पातळीवरील प्रयत्न ➤ आदिवासी चळवळ सद्यस्थिती 			

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत IV)
जनरल पेपर POL 241 अ (जी-2)
महाराष्ट्राचे प्रशासन
जनरल पेपर (जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०
एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV		तासिका	गुण
१) महाराष्ट्राची ओळख -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ महाराष्ट्राची पार्श्वभूमी - ऐतिहासिक, भौगोलिक आणि सामाजिक ➤ महाराष्ट्र प्रशासनाची ठळक वैशिष्ट्ये ➤ विभागाचे आणि जिल्ह्याचे रचनात्मक प्रशासन ➤ राज्य सचिवालयाची रचना आणि कार्ये ➤ राज्याच्या मुख्य सचिवाची भूमिका 		
२) जिल्हा प्रशासन -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ, महत्व, उद्दिष्टे आणि कार्ये ➤ जिल्हाधिकारी - अधिकार, कार्य, स्थान आणि भूमिका ➤ कायदा आणि सुव्यवस्था - तत्वे, पध्दती आणि अभिकरणे ➤ जिल्हा पोलीस अधिक्षक - भूमिका, अधिकार आणि कार्ये 		
३) ग्रामीण स्थानिक प्रशासन -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ पंचायत राज संस्था - रचना, अधिकार, कार्ये आणि वित्त <ul style="list-style-type: none"> १. ग्रामपंचायत - ग्रामसेवकाची भूमिका, ग्रामसभा २. पंचायत समिती - गटविकास अधिकाऱ्याची भूमिका ➤ जिल्हा परिषद - मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याची भूमिका ➤ ७३ वी घटना दुरुस्ती आणि ग्रामीण स्थानिक शासनातील स्त्रियांची भूमिका 		
४) नागरी स्थानिक प्रशासन -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ नागरी स्थानिक संस्था - रचना, अधिकार, कार्ये आणि वित्त <ul style="list-style-type: none"> १. नगरपालिका - मुख्य अधिकाऱ्याची भूमिका २. महानगरपालिका - आयुक्ताची भूमिका ➤ इतर नागरी स्थानिक शासन संस्था ➤ ७४ वी घटना दुरुस्ती आणि नागरी स्थानिक शासनातील स्त्रियांची भूमिका 		

Reference Book

1. Indian Administration :- Avasthi & Avasthi
2. Indian Administration :- N. Jayapalan
3. Indian Administration :- Ashok Chanda
4. Social Reformers of Maharashtra :- Y. D. Phadake
5. Dalit Movement in India :- Jogdand Pralhad
6. Farmers Movement in India :- M. V. Nadkarni
7. Politics in Maharashtra :- Thakkar Usha & Kulkarni Mangesh
8. Indian Administration :- S. R. Maheshwari, Orient Longman
९. महाराष्ट्रातील सामाजिक - राजकीय चळवळी व प्रशासन :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगांव, आवृत्ती - २०१४.
१०. कामगार चळवळीचा इतिहास :- द्वा. भ. कर्णिक
११. मुस्लिम समस्या स्वरूप व उपाय :- हमीद दलवाई
१२. शेतकरी संघटना, विचार व कार्यपध्दती :- शरद जोशी
१३. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. के. आर. बंग, विद्या बुक पब्लिशर्स
१४. महाराष्ट्र शासन :- डॉ. नंदकुमार नाईक, विद्या बुक पब्लिशर्स
१५. महाराष्ट्र शासन आणि राजकारण :- प्रा. के. एस. भिवसनकर
१६. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. चि. ग. घांगरेकर, विद्या प्रकाशन, नागपूर
१७. महाराष्ट्र शासन :- प्रा. व्ही. के. सलगरे, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
१८. महाराष्ट्र शासन आणि जिल्हा प्रशासन :- प्रा. सतिष ठोंबरे, विद्याभारती प्रकाशन, लातूर
१९. महाराष्ट्राचे राजकारण : राजकीय प्रक्रियेचे स्थानिक संदर्भ :- संपा. सुहास पळशीकर, नितीन बिरमल प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२०. आधुनिक महाराष्ट्राचे राजकारण :- व. म. सिरसीकर, कॉन्टीनेंटल प्रका. पुणे
२१. महाराष्ट्रातील राष्ट्रवादाचा विकास :- नलिनी पंडीत, ग्रंथाली, पुणे
२२. महाराष्ट्राचे शासन व राजकारण :- विलास पाटील, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
२३. महाराष्ट्र राज्याची संघटना :- डॉ. सुर्यकांत गडकरी
२४. जिल्हा प्रशासन :- डॉ. अर्जुनराव दर्शनकार
२५. भारतीय संविधान (भाग १, भाग २) :- डॉ. डी. एस. निकुंभ, डॉ. सुरेंद्र मोरे, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव
२६. महाराष्ट्राचा सामाजिक व राजकीय विकास :- डॉ. शुभांगी राठी, साहित्य सेवा प्रकाशन, औरंगाबाद
२७. विसाव्या शतकातील महाराष्ट्र :- य.दि. फडके

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत III)
जनरल पेपर OPT POL 231 ब (जी-2)
महात्मा गांधींचे राजकीय विचार
वैकल्पिक जनरल पेपर (जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III	तासिका	गुण
१) म. गांधींच्या संकल्पना - ➤ सत्य आणि अहिंसा ➤ सत्याग्रहाचा सिध्दांत	१३	१०
२) म. गांधींचे धर्मविषयक विचार - ➤ राजकारणाचे अध्यात्मीकरण ➤ धर्म आणि राजकारण ➤ सांप्रदायिक सद्भाव आणि एकता ➤ साध्य आणि साधन	१३	१०
३) म. गांधींचे राज्यबाबतचे विचार - ➤ स्वावलंबी खेडे आणि ग्रामराज्य ➤ विश्वस्त सिध्दांत ➤ आदर्श समाज ➤ म. गांधींची विचार- १) स्त्रीयांविषयी २) शिक्षणविषयी	१३	१०
४) म. गांधींचे विचार - ➤ भांडवलवाद आणि नागरीकरणाबाबतचे विचार ➤ अपरिग्रह तत्व ➤ स्वदेशी आणि स्वराज्य ➤ आंतरराष्ट्रवाद	१३	१०

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत IV)
जनरल पेपर POL OPT 241 ब (जी-2)
विनोबा भावेंचे राजकीय विचार
वैकल्पिक जनरल पेपर (जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV

	तासिका	गुण
१) विनोबा भावेंचे विचार -	१३	१०
➤ अ) भूदान		
➤ ब) बुध्दीदान		
➤ क) ग्रामदान		
➤ ड) श्रमदान		
➤ ई) जीवनदान		
२) विनोबांची मते -	१३	१०
➤ साम्यवादाबाबत		
➤ धर्मविषयक		
३) विनोबा भावे एक गांधीयन अराज्यवादी -	१३	१०
➤ सत्ता विकेंद्रीकरणाबाबतचे विचार		
➤ पक्षविरहित लोकशाही		
४) आदर्श समाज -	१३	१०
➤ नैतिक मुल्यांवरील अध्यात्माची सर्वोच्चता		
➤ विनोबा भावेंच्या तत्त्वज्ञानाचे चिकित्सक परिक्षण		

Reference Book

1. An Autobiography :- M. K. Gandhi, Navjivan Ahmadabad
2. The story of my experiments with truth :- M. K. Gandhi
3. Hind Swaraj :- M. K. Gandhi, Navjivan
4. Hindu Dharma :- M. K. Gandhi, Navjivan
5. Economic Philosophy of Mahatma Gandhi :- S. S. Gupta, Navjivan
6. Gandhi and his Religion :- P. A. Raju, Navjivan
7. Gandhi on Women :- Pushpa Joshi, Navjivan
8. Gandhian Philosophy of Saryodaya :- S. N. Sinha, Navjivan
9. Gandhian Satyagraha and His Technique :- B. R. Varma, Navjivan
10. Gandhi's Social Philosophy :- B.N. Ganguli, Vikas Pub. Delhi
11. सर्वोदय :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
12. ग्रामस्वराज्य :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
13. मेरे सपने का भारत :- महात्मा गांधी, नवजीवन, अहमदाबाद
14. गांधीवाद :- जावडेकर एस.डी., ज्योती प्रकाशन, पुणे
15. गांधी :- नलिनी पंडीत
16. राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, कैलाश प्रकाशन, औरंगाबाद

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत III)
स्पेशल पेपर I - POL 232 (SPL-1)
आधुनिक राजकीय विचार प्रणाली
(जून 2014 पासून लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III	तासिका	गुण
१) लोकशाही - ➤ अर्थ, व्याख्या, प्रकार, लोकशाहीचे आवश्यक घटक ➤ लोकशाहीच्या कार्यवाहीतील अडथळे ➤ लोकशाहीच्या यशासाठी आवश्यक अटी ➤ लोकशाहीचे गुण, दोष, भवितव्य आणि महत्व	१३	१०
२) राष्ट्रवाद - ➤ अर्थ, व्याख्या, राज्य आणि राष्ट्र यातील फरक ➤ राष्ट्रवादाचे आधारभूत घटक ➤ प्रागतिक आणि प्रतिगामी राष्ट्रवाद, ➤ राष्ट्रवादाचे गुण दोष महत्व ➤ विश्व राज्य	१३	१०
३) लोकशाही समाजवाद - ➤ अर्थ, स्वरूप, विकास ➤ लोकशाही समाजवादाचे मुलभूत वैशिष्ट्ये ➤ १) फेबीयनवाद २) श्रमीक संघवाद ३) व्यवसाय संघवाद ➤ मुल्यमापन, पुर्णता, मर्यादा आणि महत्व	१३	१०
४) पर्यावरणवाद - ➤ अर्थ, व्याख्या, स्वरूप ➤ मानव आणि निसर्ग यातील संबंध ➤ पर्यावरण प्रदुषणाची संकल्पना ➤ जागतिक तापमान वृद्धी ➤ पर्यावरणाचे व्यवस्थापन आणि कायदा	१३	१०

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत ४)
स्पेशल पेपर I - POL 242 (SPL-1)
आधुनिक राजकीय विचार प्रणाली
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV	तासिका	गुण
१) माक्सवाद -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ शास्त्रीय समाजवाद, द्वंदात्मक भौतिकवाद ➤ ऐतिहासिक भौतिकवाद, अतिरीक्त मुल्यसिंधांत ➤ वर्ग संघर्षाचा सिंधांत १) कामगार क्रांती २) कामगारांची हुकूमशाही ३) वर्गवीहीन समाज ४) निओ माक्सवाद ➤ माक्सवादाचे परिक्षण 		
२) सर्वोदय -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ, व्याख्या आणि स्वरूप ➤ वैशिष्ट्ये ➤ भूदान - निर्मिती व विकास ➤ राज्याचे स्थान ➤ सर्वोदय आणि साम्यवाद 		
३) जागतिकीकरण -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये ➤ जागतिकीकरणाची प्रक्रिया ➤ जागतिकीकरणाचे परिणाम ➤ खाजगीकरण आणि उदारीकरण ➤ जागतिकीकरणाचे टिकात्मक परिक्षण 		
४) स्त्रीवाद -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ, स्वरूप ➤ वैशिष्ट्ये आणि विकास ➤ राजकीय प्रक्रियेशी संबंध ➤ महिलाचे सबलीकरण - १. हिंदु कोडबिलाचे महत्व २.शासकीय पातळीवरील प्रयत्न, ३. अशासकीय पातळीवरील प्रयत्न, ➤ स्त्रीवाद आणि सद्यस्थिती 		

Reference Book

1. Nation and Nationalism :- E. Gellner, Oxford Blackwell
2. The Rise of European Liberalism :- H.J. Lasswel
3. A History of Political Theory :- G.H. Sabine, Oxford
4. Fascism :- M. Kitchen, London Dent, 1979
5. History of Political Theory :- R.S. Caurasia, Atlantic, Delhi
6. राजकीय संकल्पना :- बी. बी. पाटील, फडके प्रकाशन, कोल्हापुर
7. राजकीय सिध्दांतवाद :- प्रा. दि. वा. इन्दापवार, श्री मंगेश प्रकाशन, नागपूर
8. राजकीय विचारप्रणाली :- प्राचार्य डॉ. देवरे, डॉ. विसपूते डॉ. निकुंभ प्रशांत, जळगांव
9. आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली :- प्रा.अ.ना. कुलकर्णी, विद्या प्रकाशन, नागपूर
10. राज्यशास्त्राची मुलतत्वे :- प्रा. चि. ग. घांगरेकर, श्री. मंगेश, नागपूर
11. राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, कैलाश प्रकाशन, औरंगाबाद, आवृत्ती २०१३
12. आधुनिक राजकीय विचारप्रणाली :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगाव. आवृत्ती २०१४.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत III)
स्पेशल पेपर II - POL 233 (SPL-2)
भारतीय राजकीय विचार
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०
एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III		तासिका	गुण
१) कौटिल्य -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ राज्यसंस्थेचे स्वरुप ➤ राजा आणि त्याचे प्रशासन ➤ मंडळ सिध्दांत ➤ परिक्षण 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ राज्याचा सप्तांग सिध्दांत ➤ मंत्री परिषद, न्यायव्यवस्था ➤ राजकारण व नैतिकता 		
२) राजा राममोहन रॉय		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ भारताचे प्रबोधनकार ➤ सामाजिक सुधारणा, धार्मिक सुधारणा ➤ शिक्षणासंबंधीचे विचार ➤ राजकीय विचार, वृत्तपत्र स्वातंत्र्य ➤ व्यक्तिगत स्वातंत्र्य आणि राजकीय स्वातंत्र्याबाबतचे विचार ➤ मानवतावाद 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ परिक्षण 		
३) लोकमान्य टिळक -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ब्रिटीश नोकरशाहीवर टिका ➤ जहालवादाबाबतचे विचार, क्रांतिकारी राष्ट्रवादाबाबतचे विचार ➤ सामाजिक सुधारणांबाबत विचार ➤ स्वदेशी, स्वराज्य बहिष्कार, राष्ट्रीय शिक्षण यावरील विचार ➤ परिक्षण 		
४) विनायक दामोदर सावरकर -		१३	१०
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ भारतीय इतिहासाचे स्पष्टीकरण ➤ सामाजिक सुधारणांबाबत विचार ➤ सैनिकीकरण, घटनावाद ➤ आधुनिकतेबाबतचे विचार ➤ परिक्षण 		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ हिंदु राष्ट्रवादाबाबतचे विचार 		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
राज्यशास्त्र (सत्र पध्दत IV)
स्पेशल पेपर II POL 243 (SPL-2)
भारतीय राजकीय विचार
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुण तासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV	तासिका	गुण
१) महात्मा गांधी -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ सत्य आणि अहिंसा ➤ स्वावलंबी खेडे आणि ग्रामराज्य ➤ हिंद स्वराज्याबाबतचे विचार 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ सत्याग्रह, विश्वस्त सिध्दांत ➤ धर्म आणि राजकारणाबाबतची मते ➤ परिक्षण 	
२) डॉ. बी.आर. आंबेडकर -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ सामाजिक सुधारणांसंबंधी विचार ➤ सामाजिक लोकशाही, राज्य समाजवाद ➤ घटनावाद ➤ राष्ट्र आणि राष्ट्रवाद ➤ महिलांसंबंधीची विचारपरिक्षण 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ परिक्षण 	
३) जवाहरलाल नेहरू -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ सामाजिक लोकशाहीसंबंधीचे विचार ➤ लोकशाही समाजवाद ➤ अलिप्ततावाद, पंचशिलाची तत्वे ➤ धर्म आणि राजकारण ➤ परिक्षण 		
४) मौलाना आझाद -	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ समाजवाद संबंधी विचार ➤ सामाजिक लोकशाही ➤ धर्म आणि राजकारणाबाबतचे विचार ➤ राष्ट्रवादासंबंधी सिध्दांत ➤ शिक्षणासंबंधी संकल्पना ➤ परिक्षण 		

Reference Books

1. Indian Political Thought :- Mahajan V.D.
2. Indian Political Thought :- Sudha J.P.
3. Indian Politics from Dadabhai Naoraji to Gandhi :- Karinakaram K.P. Gitanjali Prakashan, New Delhi.
4. Modern Indian Political Thought :- Varma V.P., Laxminarayan Agrawal, Agra
5. Political Thought and Leadership of Lokmanya Tilak :- N.R. Inamdar, Concept Pub. Delhi
6. Indian Political Thinkers :- N. Jayapalan, Atlantic Pub. New Delhi
7. भारतीय राजनैतिक चिंतन :- उर्मिला शर्मा, एस.के. शर्मा, अटलांटिक प्रकाशन, दिल्ली
8. आधुनिक भारतीय राजकीय विचारवंत :- आर.एम. गोखले, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे
9. भारतीय राजकीय विचारांचा इतिहास :- डॉ. ना. य. डोळे, कॉन्टीनेटल प्रकाशन, पुणे
10. भारतीय राजकीय विचारवंत :- डॉ. ना. य. डोळे, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद
11. आधुनिक भारतातील राजकीय विचार :- भा. ल. भोळे, पिंपळापुरे अँड कं. नागपुर
12. भारतीय राजकीय विचारवंत :- बी. वाय. कुलकर्णी, विद्याभारती प्रकाशन, लातूर
13. भारतीय राजकीय विचार :- डॉ. शुभांगी राठी, अथर्व प्रकाशन, जळगाव. आवृत्ती २०१४.

END

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

(NAAC ACCREDITED)

**NORTHMAHARASHTRAUNIVERSITY,
JALGAON**

SYLLABUS FOR S.Y.B.A.

SEMESTER PATTERN

POLITICAL SCIENCE

&

PUBLIC ADMINISTRATION

(WITH EFFECT FROM JUNE 2014)

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

PUBLIC ADMINISTRATION

(With Effect from June 2014)

Total Marks-40

Periods - 52

**FOR PUBLIC ADMINISTRATION
(Semester III)**

General Paper PUB 231 (G2) Panchayat Raj System in India

Special Paper PUB 232 (SPL-1) Administrative Thinkers

Special Paper PUB 233 (SPL-2) Development Administration in India

**FOR PUBLIC ADMINISTRATION
(semester IV)**

General Paper PUB 241 (G2) Urban Local Government in India

Special Paper PUB 242 (SPL-1) Management Thinkers

Special Paper PUB 243 (SPL-2) Development Administration in India

**NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY,
JALGAON**

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

**PUBLIC ADMINISTRATION
(With Effect from June 2014)**

Total Marks-40

Periods - 52

FOR PUBLIC ADMINISTRATION

Old Syllabus Semester III (With Effect from June 2010)	New Syllabus Semester III (With Effect from June 2014)
General Paper <u>PUB231 (G-2)</u> Local Government in India	General Paper <u>PUB231 (G-2)</u> Panchayat Raj System in India
Special Paper <u>PUB. 232 (S-1)</u> Administrative Thinkers	Special Paper <u>PUB. 232 (S-1)</u> Administrative Thinkers
Special Paper <u>PUB 233 (S-2)</u> Development Administration in India	Special Paper <u>PUB 233 (S-2)</u> Development Administration in India

NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

Syllabus for S. Y. B. A. (Semester Pattern)

PUBLIC ADMINISTRATION

(With Effect from June 2014)

Total Marks-40

Periods - 52

FOR PUBLIC ADMINISTRATION

Old Syllabus Semester IV (With Effect from June 2010)	New Syllabus Semester IV (With Effect from June 2014)
General Paper <u>PUB 241 (G-2)</u> Local Government in India	General Paper <u>PUB 241 (G-2)</u> Urban Local Government in India
Special Paper <u>PUB. 242 (S-1)</u> Administrative Thinkers	Special Paper <u>PUB. 242 (S-1)</u> Management Thinkers
Special Paper <u>PUB 243 (S-2)</u> Development Administration in India	Special Paper <u>PUB 243 (S-2)</u> Development Administration in India

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION(Semester III)
General Paper PUB - 231 (G2)
Panchayat Raj System in India
(With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester III</u>		Periods	Marks
Chapter-1 Panchayat Raj		13	10
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning, Importance in Democracy ➤ Democratic Decentralization: Meaning, Nature & Importance ➤ Development & Various Committees of Panchayat Raj <ol style="list-style-type: none"> 1. BalwantraiMehata Committee 2. Ashok Mehata Committee 3. 73rd Amendment ➤ Problems in Panchayat Raj 		
Chapter 2 - Gram Panchayat		13	10
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gram Panchayat: Composition, Powers & Functions ➤ Income Sources ➤ Political Officer: Sarpanch ➤ Administrative Officer: Gram Sevak ➤ Relations between Political & Administrative Officers ➤ Committees ➤ Gram Sabha 		
Chapter 3 - PanchayatSamitee		13	10
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ PanchayatSamitee: Composition, Powers & Functions ➤ Income Sources ➤ Political Officers: Speaker & Deputy Speaker ➤ Administrative Officer: Block Development Officer (BDO) ➤ Relations between political & Administrative Officers ➤ Committees 		
Chapter 4 - ZillaParishad		13	10
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ZillaParishad: Composition, Powers & Functions ➤ Income Sources ➤ Political Officers: President & Vice President ➤ Administrative Officer: Chief Executive Officer (CEO) ➤ Relations between Political & Administrative Officers ➤ Committees 		

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION(Semester IV)
General Paper PUB - 241 (G2)
Urban Local Governments in India
(With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Cha 1 - Historical Background of Urban Local Bodies	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Historical Background ➤ Development of Urban Local Bodies <ol style="list-style-type: none"> 1. Before Independence Period 2. After Independence Period ➤ 74th Amendment 		
Cha 2 - Municipal Councils & Nagar Panchayat	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Composition, Powers & Functions ➤ Income Sources ➤ Political Officers: President & Vice President ➤ Administrative Officer: Chief Officer (CO) ➤ Relations between Political & Administrative Officers ➤ Committees 		
Chapter 3 - Municipal Corporation	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Composition, Powers & Functions ➤ Income Sources ➤ Political Officer: Mayor ➤ Administrative Officer: Municipal Commissioner ➤ Relations between Political & Administrative Officers ➤ Committees 		
Chapter 4 - Other Urban Local Bodies	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cantonment Board: Composition, Powers & Functions ➤ Port Trust: Composition, Powers & Functions ➤ Industrial Township Authority (ITA) : Composition, Powers & Functions ➤ Role of Urban Local Bodies in Development 		

Reference Book

1. **Avasthi & Avasthi** : Indian Administration
2. **N. Jayapalan** : Indian Administration
3. **Ashok Chanda** : Indian Administration
4. **S. R. Maheshwari** : Indian Administration
5. **Dr. A. Y. Dashankar** : Panchayat Raj and Urban Administration Kailash
Pub. Aurngabad
6. **S.R. Nigam** : Local Government
7. **B.S. Bhargava** : Panchayat Raj System & Political Parties
8. **Bhattnagar** : Rural Local Government in India.
9. **Ram Reddy** : Local Government in India
10. **M.P.Sharma** : Local Self Government in India
11. **Avasthi** : Municipal Administration in India
12. **Ashok Mukhopadhyay** : Municipal Govt. & Urban Development
13. **प्रा.के. आर. बंग** : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
14. **डॉ. नंदकुमार नाईक** : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
15. **प्रा.चि.ग.घांगरेकर** : महाराष्ट्र शासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर
16. **प्रा.व्ही.के.सलगर** : महाराष्ट्र शासन, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
१७. **प्रा.सतीश ठोंबरे** : महाराष्ट्र प्रशासन आणि जिल्हा प्रशासन, विद्याभारती
प्रकाशन, लातूर
१८. **डॉ. शुभांगी राठी** : महाराष्ट्राचा समाजिक व राजकीय विकास साहित्य सेवा
प्रकाशन, औरंगाबाद

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION (Semester III)
Special Paper PUB - 232 (S-1)
Administrative Thinkers
(With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

Semester III	Periods	Marks
Chapter 1 Max Weber ➤ Concept of Authority ➤ Types of Authority ➤ Concept, Nature & Characteristics of Bureaucracy ➤ Development of Bureaucracy ➤ Ideal Model of Bureaucracy	13	10
Chapter 2 Fred W. Riggs ➤ Trends in Comparative Public Administration ➤ Various Approaches of Riggs 1. Development Approach 2. Ecological Approach 3. Structural & Functional Approach ➤ Prismatic Society	13	10
Chapter 3 Herbert Simon ➤ Views on Traditional Administration ➤ Work Specialization & Unity of Command ➤ Decision Making Process ➤ Communication	13	10
Chapter 4 - Luther Gullicks ➤ Principles of Management ➤ Division of Work & Co-ordination ➤ POSDCORB ➤ 4 P's Theory – 1. Purpose 2. Process 3. People 4. Place	13	10

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION (Semester IV)
Special Paper PUB - 242 (S-1)
Management Thinkers
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

<u>Semester IV</u>	Periods	Marks
Chapter 1 - Frederick W. Taylor	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Concept of Scientific Management, ➤ Objectives & Principles of Scientific Management ➤ Benefits & Impact of Scientific Management ➤ Mechanism of Management ➤ Criticism of Scientific Management 		
Chapter 2 - Henri Fayol	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Basic Principles of Management ➤ Elements of Management ➤ Organization of Management ➤ Authority and Control of Management ➤ Division of Labour, Authority and Responsibility 		
Chapter 3 - Mary Parker Follet	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Theory of Management ➤ Constructive Conflict ➤ Views on Management Leadership ➤ Authority and Control of Management ➤ Management as a Profession 		
Chapter 4 - Elton Mayo	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hawthorn experiment : It's Finding and Implications ➤ Human Attitudes and Sentiments, Social Problems ➤ Skill as a way of Learning ➤ Absenteeism of Workers in the Industries 		

Reference Book

१. Sum Sun NisaAli : Eminent Administrative Thinkers Associated Publishing House, New Delhi- १९८४
२. S.R. Meheshwari : Administrative Thinkers, Macmillan India Ltd. Mumbai-१९९८
३. RavindraPrasad : Administrative Thinkers. & Others
४. Mukhi : Administrative Thinkers
५. M.L. Mishra : Contemporary Management Thinkers
६. प्रा.अ.मु.जोशी : समाजशास्त्रीय विचारवंत, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
७. श्री नरेंद्र जोशी : प्रशासकीय विचारक, रावत पब्लिकेशन्स, जयपूर - २००८
८. श्री चंद्रा हिरावत : प्रशासकीय विचारवंत
९. आर. पी. जोशी एवं अंजू पारीक : प्रशासकीय विचारक, रावत पब्लिकेशन्स, जयपूर - २००५
१०. प्रा. लक्ष्मण कोतापल्ले : पाश्चिमात्य आणि भारतीय प्रशासकीय विचारवंत, निर्मल प्रकाशन नांदेड ,२००५
११. प्रा. जी. एच. बिराजदार : प्रशासकीय विचारवंत, कैलास प्रकाशन, औरंगाबाद -२०००
१२. डॉ. अर्जूनराव दर्शनकार : प्रशासकीय विचारवंत
१३. प्रा.के.आर.बंग : प्रमुख प्रशासकीय विचारवंत, विद्या बुक्स प्रकाशन, औरंगाबाद - २००६

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION (Semester III)
Special Paper PUB - 233 (S-2)
Development Administration in India
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40
 Periods - 52

Semester III

	Periods	Marks
Chapter 1 - Development Administration	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning & Features ➤ Scope & Finance ➤ Public Administration as an Instrument for development 		
Chapter 2 - Development Strategy and Planning	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Role of Planning in Development ➤ Planning Commission ➤ National Development Council ➤ State Planning Commission ➤ District Planning & Development Council 		
Chapter 3 - Bureaucracy and Development in India	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning & Definition of Bureaucracy ➤ Characteristics of Bureaucracy ➤ Bureaucracy & Development ➤ Changing Role of Bureaucracy 		
Chapter 4 - Contribution of Various Agencies in Development	13	10
A) Voluntary Agencies		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nature & Scope of Voluntary Agencies ➤ Functions & Importance of Voluntary Agencies 		
B) Co-operative Institutions in India		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Meaning & Characteristics of Co-operative Institutions ➤ Benefits from Co-operative Institutions 		
C) Educational Institutions		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Educational Policy & Development in Education ➤ Value Education 		

North Maharashtra University, Jalgaon
Syllabus for S.Y.B.A. (Semester Pattern)
PUBLIC ADMINISTRATION (Semester IV)
Special Paper PUB - 243 (S-2)
Development Administration in India
 (With Effect from June 2014)

Total Marks - 40

Periods - 52

Semester IV

	Periods	Marks
Chapter 1 - Problems in Development Administration	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Regionalism ➤ Castism ➤ Corruption ➤ Population Explosion 		
Chapter 2 - Peoples Participation and Development	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Peoples Participation : Meaning ,Nature & Importance ➤ Public Relation : Meaning, Objectives, Functions & Agencies ➤ Pressure Groups: Meaning. Characteristics & Functions 		
Chapter 3 - Reservation and Development	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reservation Policy in India <ul style="list-style-type: none"> a) Constitutional Provisions b) Minorities Commission c) Scheduled Caste & Scheduled Tribes Commission ➤ Reservation in Services ➤ Reservation in Education 		
Chapter 4 - Evaluation of Development Experiment	13	10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Administrative Development ➤ Problem in Development ➤ Prospects in Development 		

Reference Book

१. Chatterjee S.K. : Development Administration, Surjeet Publication, Delhi
२. Macmillan : Development in India (१९७४)
३. N. R. Inamder : Lok Prakashan
४. RaimannPattanayak : Dynamics of Development, Administration Anmol
Publication - New Delhi - १९९४
५. B.P.Singh : Development Administration
६. R.K.Sapru : Development Administration
७. S.k. Sharma : Development Administration in India
८. MohitBhattacharya : Development Administration
९. प्रिती जोशी : विकास प्रशासन, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स, जयपूर
१०. डॉ. ए.पी.अवस्थी : विकास प्रशासन
११. प्रा. वा.भा.पाटील : विकास प्रशासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर - १९९९
१२. डॉ. रमेश एखेळीकर : विकास प्रशासन
१३. प्रा. के.आर. बंग : विकास प्रशासन, विद्याबुक प्रकाशन, औरंगाबाद - २००६

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

(NAAC ACCREDITED)

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम

सत्र पध्दत

राज्यशास्त्र आणि लोकप्रशासन

अभ्यासक्रम

जून २०१४ पासून लागू

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

लोकप्रशासन

जून २०१४ पासुन

एकुण गुण - ४०

एकुणतासीका - ४८

द्वितीय वर्ष कला

लोकप्रशासन- जून २०१४ पासुन

लोकप्रशासन(सत्र III)

जनरल पेपर - PUB 231 (G-2)	भारतातील पंचायत राजव्यवस्था
स्पेशल पेपर - PUB 232 (S-1)	प्रशासकीय विचारवंत
स्पेशल पेपर - PUB 233 (S-2)	भारतातील विकास प्रशासन

लोकप्रशासन(सत्र IV)

जनरल पेपर - PUB 241 (G2)	भारतातील शहरीस्थानिक शासन
स्पेशल पेपर- PUB 242 (SPL-1)	व्यवस्थापकीय विचारवंत
स्पेशल पेपर - PUB 243 (SPL-2)	भारतातील विकास प्रशासन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

लोकप्रशासन

जून २०१४ पासुन लागू

एकुण गुण - ४०

एकुणतासीका - ५२

द्वितीय वर्ष कला

जुना अभ्यासक्रम

नवा अभ्यासक्रम

लोकप्रशासन(सत्र III)

लोकप्रशासन(सत्र III)

(जून २०१० पासुन लागू)

(जून २०१४ पासुन लागू)

जनरल पेपर - PUB 231 (G-2)

जनरल पेपर PUB 231 G-2)

भारतातील स्थानिक शासन

भास्तातील पंचायतराज व्यवस्था

स्पेशल पेपर - PUB 232 (S-1)

स्पेशल पेपर - PUB 232 (S-1)

प्रशासकीय विचारवंत

प्रशासकीय विचारवंत

स्पेशल पेपर PUB 233 (S-2)

स्पेशल पेपर PUB 233 (S-2)

भारतातील विकास प्रशासन

भारतातील विकास प्रशासन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)

लोकप्रशासन

जून २०१४ पासुन लागू

एकुण गुण - ४०

एकुणतासीका - ५२

द्वितीय वर्ष कला

जुना अभ्यासक्रम

नवा अभ्यासक्रम

लोकप्रशासन(सत्र IV)

लोकप्रशासन(सत्र IV)

(जून २०१० पासुन लागू)

(जून २०१४ पासुन लागू)

जनरल पेपर PUB 241 (G-2)

जनरल पेपर PUB 241G-2)

भारतातील स्थानिक शासन

भारतातील शहरीस्थानिक शासन

स्पेशल पेपर PUB 242 (S-I)

स्पेशल पेपर - PUB 242 (S-I)

प्रशासकीय विचारवंत

व्यवस्थापकीय विचारवंत

स्पेशल पेपर PUB 243 (S-II)

स्पेशल पेपर PUB 243 (S-II)

भारतातील विकास प्रशासन

भारतातील विकास प्रशासन

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत III)
जनरल पेपरPUB 231 (G-2)
भारतातील पंचायतराज व्यवस्था
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०
एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III		तासिका	गुण
१) पंचायतराज		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ, लोकशाहीतील महत्व ➤ लोकशाही विकेंद्रीकरण; अर्थ, स्वरुप व महत्व ➤ पंचायत राजचा विकास व विविध समित्या <ul style="list-style-type: none"> १. बलवंतराय मेहता समिती २. अशोक मेहता समिती ३. ७३ वी घटना दुरुस्ती ➤ पंचायतराज्यातील समस्या 			
२) ग्रामपंचायत		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ग्रामपंचायत; रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ उत्पन्नाचीसाधने ➤ राजकीय पक्षधिकारी : सरपंच ➤ प्रशासकीय पक्षधिकारी : ग्रामसेवक ➤ राजकीय व प्रशासकीय पदाधिकाऱ्यांचे संबंध ➤ समित्या ➤ ग्रामसभा 			
३) पंचायत समिती		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ पंचायत समिती : रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ उत्पन्नाचीसाधने ➤ राजकीय पदाधिकारी, सभापती व उपसभापती ➤ प्रशासकीय पदाधिकारी : गट विकास अधिकारी (B.D.O) ➤ राजकीय व प्रशासकीय पदाधिकाऱ्यांचे संबंध ➤ समित्या 			
४) जिल्हा परिषद		१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ जिल्हा परिषद : रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ उत्पन्नाचीसाधने ➤ राजकीय पदाधिकारी : अध्यक्ष आणि उपाध्यक्ष ➤ प्रशासकीय पदाधिकारी : मुख्य कार्यकारी अधिकारी (C.E.O) ➤ राजकीय व प्रशासकीय पदाधिकाऱ्यांचे संबंध ➤ समित्या 			

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत IV)
जनरल पेपरPUB 241 (G-2)
भारतातील शहरीस्थानिक शासन
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV	तासिका	गुण
१) शहरीस्थानिकसंस्थेची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी <ul style="list-style-type: none"> ➤ ऐतिहासिक पार्श्वभूमी ➤ शहरीस्थानिकसंस्थेचा विकास <ol style="list-style-type: none"> १. स्वातंत्र्यपूर्व कालखंड २. स्वातंत्र्योत्तर कालखंड ➤ ७४ वी घटनादुरुस्ती 	१३	१०
२) नगर परिषद आणि नगर पंचायत <ul style="list-style-type: none"> ➤ रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ उत्पन्नाचीसाधने ➤ राजकीय पदाधिकारी : अध्यक्ष आणि उपाध्यक्ष ➤ प्रशासकीय पदाधिकारी : मुख्याधिकारी ➤ राजकीय व प्रशासकीय पदाधिकाऱ्यांचे संबंध ➤ समित्या 	१३	१०
३) महानगरपालिका <ul style="list-style-type: none"> ➤ रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ उत्पन्नाचीसाधने ➤ राजकीय पदाधिकारी : महापौर ➤ प्रशासकीय पदाधिकारी : आयुक्त ➤ राजकीय व प्रशासकीय पदाधिकाऱ्यातील सहभाग ➤ समित्या 	१३	१०
४) अन्य नागरी संस्था <ul style="list-style-type: none"> ➤ कटक मंडळ (छावणी मंडळ) : रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ पोर्ट ट्रस्ट : रचना, अधिकार आणि कार्ये ➤ औद्योगिकनागरीवसाहत प्राधिकरण: अधिकार आणि कार्ये ➤ शहरीस्थानिकसंस्थेचीविकासातील भूमिका 	१३	१०

Reference Book

1. **Avasthi & Avasthi** : Indian Administration
2. **N. Jayapalan** : Indian Administration
3. **Ashok Chanda** : Indian Administration
4. **S. R. Maheshwari** : Indian Administration
5. **Dr. A. Y. Dashankar** : Panchayat Raj and Urban Administration Kailash
Pub. Aurngabad
6. **S.R. Nigam** : Local Government
7. **B.S. Bhargava** : Panchayat Raj System & Political Parties
8. **Bhattacharjee** : Rural Local Government in India.
9. **Ram Reddy** : Local Government in India
10. **M.P.Sharma** : Local Self Government in India
11. **Avasthi** : Municipal Administration in India
12. **Ashok Mukhopadhyay** : Municipal Govt. & Urban Development
13. **प्रा.के. आर. बंग** : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
14. **डॉ. नंदकुमार नाईक** : महाराष्ट्र शासन, विद्या बुक पब्लिशर्स, औरंगाबाद
15. **प्रा.चि.ग. घांगरेकर** : महाराष्ट्र शासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर
16. **प्रा.व्ही.के. सलगर** : महाराष्ट्र शासन, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
१७. **प्रा.सतीश ठोंबरे** : महाराष्ट्र प्रशासन आणि जिल्हा प्रशासन, विद्याभारती
प्रकाशन, लातूर
१८. **डॉ. शुभांगी राठी** : महाराष्ट्राचा समाजिक व राजकीय विकास साहित्य सेवा
प्रकाशन, औरंगाबाद

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत III)
स्पेशल पेपरPUB 232 (S-1)
प्रशासकीय विचारवंत
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III		तासिका	गुण
१) मॅक्स वेबर	<ul style="list-style-type: none"> ➤ अधिकाराचीसंकल्पना ➤ अधिकाराचे प्रकार ➤ नोकरशाहीचीसंकल्पना, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये ➤ नोकरशाहीचा विकास ➤ नोकरशाहीचा आदर्श प्रारूप 	१३	१०
२) फ्रेड डब्लु.रिगज	<ul style="list-style-type: none"> ➤ तुलनात्मक लोकप्रशासनातील प्रवाह ➤ रिगजचे विविध दृष्टीकोन <ol style="list-style-type: none"> १. विकासात्मक दृष्टीकोन २. पर्यावरणाचा सिध्दांत ३. रचनात्मक आणि कार्यवादात्मक दृष्टीकोन ➤ परिवर्तनीय संक्रमणावस्थेतील समाज 	१३	१०
३) हर्बर्ट सायमन	<ul style="list-style-type: none"> ➤ पारंपारीक प्रशासनासंबंधी दृष्टीकोन ➤ कार्याचे विशेषीकरण, आदेशाची एकता ➤ निर्णय निर्धारणप्रक्रिया ➤ संसूचन 	१३	१०
४) ल्युथर गलिक	<ul style="list-style-type: none"> ➤ व्यवस्थापनाचे तत्वे ➤ कार्याचे विशेषीकरण, समन्वय ➤ पोस्टकार्ब ➤ ४ पी सिध्दांत <ol style="list-style-type: none"> १. प्रयोजन(Purpose) २. प्रक्रिया(Process) ३. व्यक्ती (People) ४. जागा(Place) 	१३	१०

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत IV)
स्पेशल पेपरPUB 242 (S-1)
व्यवस्थापकीय विचारवंत
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV	तासिका	गुण
१) फेड्रिक डब्ल्यु. टेलर <ul style="list-style-type: none"> ➤ शास्त्रीय व्यवस्थापनाची संकल्पना ➤ शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे तंत्र ➤ शास्त्रीय व्यवस्थापनाची उद्दिष्ट्ये व तत्वे ➤ शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे फायदे व परीणाम ➤ व्यवस्थापकीय यंत्रणा ➤ शास्त्रीय व्यवस्थापनाचे परिक्षण 	१३	१०
२) हेन्री फेयॉल <ul style="list-style-type: none"> ➤ व्यवस्थापन सिध्दांतातील मुलतत्वे ➤ व्यवस्थापनाचे घटक ➤ व्यवस्थापनाचे संघटन ➤ व्यवस्थापनाचे अधिकार व नियंत्रण ➤ श्रमाचे विभाजन, अधिकार आणि जबाबदारी 	१३	१०
३) मेरी पार्कर फॉलेट <ul style="list-style-type: none"> ➤ व्यवस्थापनाचा सिध्दांत ➤ रचनात्मक संघर्ष ➤ व्यवस्थापकीय नेतृत्वासंबंधीचा विचार ➤ व्यवस्थापनाचे अधिकार व नियंत्रण ➤ व्यवस्थापन एक व्यवसाय 	१३	१०
४) एल्टन मेयो <ul style="list-style-type: none"> ➤ हार्थन प्रयोग : तथ्य आणि वापर ➤ मानवी भावना व प्रवृत्ती, सामाजिक समस्या ➤ कौशल्य एक शिकण्याचा मार्ग ➤ काररवाण्याती ल कामगारांची अनुपस्थिती 	१३	१०

Reference Book

१. Sum Sun NisaAli : Eminent Administrative Thinkers Associated Publishing House, New Delhi- १९८४
२. S.R. Meheshwari : Administrative Thinkers, Macmillan India Ltd. Mumbai-१९९८
३. RavindraPrasad : Administrative Thinkers. & Others
४. Mukhi : Administrative Thinkers
५. M.L. Mishra : Contemporary Management Thinkers
६. प्रा.अ.मु.जोशी : समाजशास्त्रीय विचारवंत, कल्पना प्रकाशन, नांदेड
७. श्री नरेंद्र जोशी : प्रशासकीय विचारक, रावत पब्लिकेशन्स, जयपूर - २००८
८. श्री चंद्रा हिरावत : प्रशासकीय विचारवंत
९. आर. पी. जोशी एवं अंजू पारीक : प्रशासकीय विचारक, रावत पब्लिकेशन्स, जयपूर - २००५
१०. प्रा. लक्ष्मण कोतापल्ले : पाश्चिमात्य आणि भारतीय प्रशासकीय विचारवंत, निर्मल प्रकाशन नांदेड ,२००५
११. प्रा. जी. एच. बिराजदार : प्रशासकीय विचारवंत, कैलास प्रकाशन, औरंगाबाद -२०००
१२. डॉ. अर्जूनराव दर्शनकार : प्रशासकीय विचारवंत
१३. प्रा.के.आर.बंग : प्रमुख प्रशासकीय विचारवंत, विद्या बुक्स प्रकाशन, औरंगाबाद - २००६

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत III)
स्पेशल पेपरPUB 233 (S-2)
भारतातील विकास प्रशासन
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - III	तासिका	गुण
१) विकास प्रशासन	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अर्थ आणि वैशिष्ट्ये ➤ व्याप्ती व विल्त ➤ लोकप्रशासन एक विकासाचे साधन 		
२) भारतातील विकास तंत्र आणि नियोजन	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ नियोजनाची विकासातील भुमिका ➤ नियोजन आयोग ➤ राष्ट्रीय विकास परिषद ➤ राज्य नियोजन आयोग ➤ जिल्हा नियोजन आणि विकास परिषद 		
३) नौकरशाही आणि भारतातील विकास	१३	१०
<ul style="list-style-type: none"> ➤ नौकरशाहीचा अर्थ व व्याख्या ➤ नौकरशाहीची वैशिष्ट्ये ➤ नौकरशाही आणि विकास ➤ नौकरशाहीची बदलती भूमिका 		
४) भारताच्या विकासात विविध संस्थांचे योगदान	१३	१०
अ) स्वयंसेवी संस्था		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ स्वयंसेवी संस्थेचे स्वरुप व व्याप्ती ➤ स्वयंसेवी संस्थेचे कार्य व महत्व 		
ब) भारतातील सहकारी संस्था		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ सहकारी संस्थांचा अर्थ व वैशिष्ट्ये ➤ सहकारीसंस्थांपासूनहोणारे फायदे 		
क) शैक्षणिक संस्था		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ शैक्षणिक धोरण व शिक्षणातील विकास ➤ मुल्यशिक्षण 		

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव
द्वितीय वर्ष कला अभ्यासक्रम (सत्र पध्दत)
लोकप्रशासन(सत्र पध्दत IV)
स्पेशल पेपरPUB 243 (S-2)
भारतातील विकास प्रशासन
(जून 2014 पासुन लागू)

एकुण गुण - ४०

एकुणतासिका - ५२

द्वितीय वर्ष कला सत्र - IV	तासिका	गुण
१) विकास प्रशासनातील समस्या <ul style="list-style-type: none"> ➤ प्रादेशिकतावाद ➤ जातीयता ➤ भ्रष्टाचार ➤ लोकसंख्या वाढ 	१३	१०
२) जनतेचा सहभाग आणि विकास <ul style="list-style-type: none"> ➤ जनतेचा सहभाग : अर्थ, स्वरुप व महत्व ➤ जनसंपर्क : अर्थ, उद्दिष्ट्ये, कार्य व अभिकरणे ➤ दबावगट: अर्थ, वैशिष्ट्ये व कार्ये 	१३	१०
३) आरक्षण आणि विकास <ul style="list-style-type: none"> ➤ भारतातील आरक्षण धोरण <ol style="list-style-type: none"> १. घटनात्मकतरतुदी २. अल्पसंख्यांक आयोग ३. अनुसूचीत जाती व अनुसूचीत जमाती आयोग ➤ नौकरीतील आरक्षण ➤ शिक्षणातील आरक्षण 	१३	१०
४) विकास प्रयोगाचे मुल्यमापन <ul style="list-style-type: none"> ➤ प्रशासकीय विकास ➤ विकासातील समस्या ➤ विकासासंबंधीची अपेक्षा 	१३	१०

Reference Book

१. Chatterjee S.K. : Development Administration, Surjeet Publication, Delhi
२. Macmillan : Development in India (१९७४)
३. N. R. Inamder : Lok Prakashan
४. RaimannPattanayak : Dynamics of Development, Administration Anmol
Publication - New Delhi - १९९४
५. B.P.Singh : Development Administration
६. R.K.Sapru : Development Administration
७. S.k. Sharma : Development Administration in India
८. MohitBhattacharya : Development Administration
९. प्रिती जोशी : विकास प्रशासन, आर.बी.एस.ए. पब्लिशर्स, जयपूर
१०. डॉ. ए.पी.अवस्थी : विकास प्रशासन
११. प्रा. वा.भा.पाटील : विकास प्रशासन, विद्या प्रकाशन, नागपूर - १९९९
१२. डॉ. रमेश एखेळीकर : विकास प्रशासन
१३. प्रा. के.आर. बंग : विकास प्रशासन, विद्याबुक प्रकाशन, औरंगाबाद - २००६

Job Opportunities from Political Science & Public Administration Syllabus

Syllabus is framed according to needs of present competitive scenario. We keep students mind at the center for the development of their career and inculcate moral & social values. From this course they will be able to catch various following opportunities -

- Job opportunities in Civil Services.
 - a) Through UPSC- They can become Collector, Forest Officer and Superintendent of Police Etc.
 - b) Through MPSC- They can become C.O., B.D.O., Tahasildar etc.
- Job Opportunities In Local Government as a Gramsevak, Police Patil.
- This course is beneficial for the Railway, Banking, Post Competitive Examination.
- This course is useful in teaching field.
- This value base course can provide job opportunities in Social Welfare Department.
- This syllabus can improve the leadership quality for good Governce.
- As a political scientist, one can work for a Government, a think tank (research organization), a non-profit organization, a political lobby group, college or university, or even a business house. Some of the areas include:
 - Public Planning.
 - Social Policy.
 - Academics
 - Public affairs
 - Analysis
 - International relations / International Affairs.
 - Diplomacy
 - Archivist
 - Foreign Correspondent
 - Intelligence expert
 - City Planner
 - Diplomat
 - International Organization
 - Executive Advisor
 - Translator with a Foreign Envoy.